

DOI: [10.32702/2307-2156-2021.3.100](https://doi.org/10.32702/2307-2156-2021.3.100)

УДК 351/354.342

*В. В. Химчак,
аспірант, Міжрегіональна академія управління персоналом
ORCID ID: 0000-0003-2146-1570*

НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВПРОВАДЖЕННЯ ІНТЕГРОВАНОГО МЕХАНІЗМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В СИСТЕМУ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

*V. Khymchak
Postgraduate student, Interregional Academy of Personnel Management*

SCIENTIFIC AND METHODOLOGICAL RECOMMENDATIONS FOR THE IMPLEMENTATION OF AN INTEGRATED MECHANISM FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT IN THE PUBLIC ADMINISTRATION SYSTEM

У статті запропоновано науково-методичні рекомендації, що зорієнтовані на досягнення адаптованих до національних Цілей сталого розвитку (ЦСР) за допомогою розробленого нами інтегрованого механізму забезпечення сталого розвитку в системі публічного управління і передбачають певні механізми реалізації відповідних завдань.

З'ясовано, що на національному рівні в Україні ЦСР визначаються за чотирма напрямками, а саме: 1) справедливий соціальний розвиток, якій передбачає відновлення економічного зростання та забезпечення рівного доступу всіх жінок та чоловіків до участі в економічному, соціальному та політичному житті, а також до основних соціальних послуг; 2) стале економічне зростання та зайнятість, що базується за принципами діяльності державних та суспільних інституцій у напрямі забезпечення економічного зростання; 3) ефективне управління, яке передбачає розбудову на всіх рівнях відкритої спільноти, інституційно спроможної до ефективних дій; 4) екологічна рівновага та розбудова стійкості спрямовано вирішення складних проблем довкілля, які є типовими, з одного боку, для країн, що розвиваються (незбалансоване використання та вихолощення природних ресурсів), а з іншого – для індустріально розвинених країн (забруднення довкілля промисловою діяльністю).

The article offers scientific and methodological recommendations aimed at achieving the adapted to the National Sustainable Development Goals (SDGs) with the help of the integrated mechanism for sustainable development in the system of public administration and provide certain mechanisms for implementing the relevant tasks.

The goals of sustainable development give countries more freedom and allow them to adapt the global order to their conditions and priorities. But, on the other hand, it poses a rather difficult task for countries, as the transformation of global goals into national ones requires the existence of well-functioning governance systems in countries. Which, in turn, requires scientific and theoretical

justification for the definition and implementation of an effective mechanism for sustainable development in the system of public administration.

The article analyzes international and national documents that are focused on achieving the Sustainable Development Goals (SDGs), which in turn are based on the Millennium Development Goals (MDGs).

The purpose of the article is to develop scientific and methodological recommendations for the implementation of an integrated mechanism for sustainable development in the system of public administration.

It was found that at the national level in Ukraine SDGs are defined in four areas, namely: 1) equitable social development, which involves the resumption of economic growth and ensuring equal access for all women and men to participate in economic, social and political life, as well as to basic social services; 2) sustainable economic growth and employment, based on the principles of state and public institutions in the direction of ensuring economic growth; 3) effective governance, which involves the development at all levels of an open community, institutionally capable of effective action; 4) ecological balance and development of sustainability are aimed at solving complex environmental problems, which are typical, on the one hand, for developing countries (unbalanced use and depletion of natural resources), and on the other - for industrialized countries (environmental pollution).

Thus, we have proposed scientific and methodological recommendations aimed at achieving adapted to national goals of sustainable development through our developed integrated mechanism for sustainable development in the system of public administration, which provides certain mechanisms for the implementation of relevant tasks.

Ключові слова: *система публічного управління; сталий розвиток; забезпечення сталого розвитку в Україні; інтегрований механізм забезпечення сталого розвитку; впровадження інтегрованого механізму забезпечення сталого розвитку в систему публічного управління.*

Key words: *public administration system; sustainable development; ensuring sustainable development in Ukraine; integrated mechanism for ensuring sustainable development; introduction of an integrated mechanism for ensuring sustainable development in the public administration system.*

Постановка проблеми. Цілі сталого розвитку дають країнам більше свободи і дозволяють їм максимально адаптувати глобальний порядок під свої умови і пріоритети. Але, з іншого боку, це ставить перед країнами досить складне завдання, оскільки перетворення глобальних цілей в національні вимагає наявності в країнах якісно функціонуючих систем управління. Що в свою чергу, потребує науково-теоретичного обґрунтування щодо визначення та впровадження дієвого механізму забезпечення сталого розвитку в системі публічного управління.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У статті проаналізовано міжнародні і національні документи, які зорієнтовані на досягнення Цілей сталого розвитку (ЦСР), що у свою чергу, спираються на Цілі розвитку тисячоліття (ЦРТ). [1-12].

Метою статті є розробка науково-методичних рекомендацій щодо впровадження інтегрованого механізму забезпечення сталого розвитку в систему публічного управління.

Виклад основного матеріалу. Інтегрований механізм забезпечення сталого розвитку для системи публічного управління спрямований, перш за все, на досягнення Цілей сталого розвитку (ЦСР), які адаптовані до національних ЦСР і визначають чотири напрямки розвитку [6]:

1) *Справедливий соціальний розвиток* - передбачає відновлення економічного зростання та забезпечення рівного доступу всіх жінок та чоловіків до участі в економічному, соціальному та політичному житті, а також до основних соціальних послуг (особливо у сфері освіти та охорони здоров'я), це є нагальними завданнями для забезпечення сталого розвитку.

2) *Стале економічне зростання та зайнятість* – передбачає базові принципи діяльності державних та суспільних інституцій у напрямі забезпечення економічного зростання, зокрема:

- орієнтація на використання передусім власних ресурсів;
- мінімізація зовнішніх запозичень та використання їх виключно з метою розвитку, а не підтримання поточного існування;
- всебічне сприяння розвитку підприємницької діяльності;

- гарантування й захист прав власності;
- стабільність, прозорість і простота податкової системи;
- викоринення корупції на усіх рівнях;
- детінізація економіки.

Водночас стає економічне зростання неможливе без забезпечення повної і продуктивної зайнятості та гідної праці для всіх жінок і чоловіків, а також захисту трудових права та надійних і безпечних умов праці для всіх працюючих.

Отже, пріоритетним завданням економічної політики є забезпечення упродовж наступних 15 років реального зростання валового внутрішнього продукту щонайменше удвічі з одночасним підвищенням рівня зайнятості населення працездатного віку до 70%. Виконання цього завдання залежить від:

- створення та розвитку високотехнологічних конкурентоздатних виробництв (від фундаментальної науки до виробництва й обслуговування);
- збільшення внутрішнього попиту за рахунок зростання доходів населення та активізації інвестиційних процесів;
- підтримки експорту з високою часткою валової доданої вартості, реалізації інфраструктурних проєктів (автобани, транспортні розв'язки, метро, швидкісні пасажирські залізниці, транспортні засоби для залізничних та водних перевезень: вагони, баржі тощо);
- швидкого нарощування продуктивності аграрно-промислового комплексу.

3) *Ефективне управління* – передбачає розбудову на всіх рівнях відкритої спільноти, інституційно спроможної до ефективних дій, що, в свою чергу, передбачає:

- забезпечення особистої безпеки громадян, верховенство права та справедливого правосуддя;
- подолання організаційно-фінансових засад злочинної діяльності, корупції;
- підвищення ефективності дій органів державної влади та місцевого самоврядування на основі відкритості та прозорості прийняття рішень і громадського контролю за їх виконанням;
- розбудова миру, зміцнення соціальної згуртованості та зниження рівня конфліктогенності за всіма суспільно значущими чинниками, які залежать від дієвості органів державної влади та місцевого самоврядування.

Для цього необхідно забезпечити повноту участі громадян у державному управлінні та житті місцевих громад, поширити практику публічно-приватного партнерства, застосовувати комунікаційні технології тощо.

4) *Екологічна рівновага та розбудова стійкості* – передбачає вирішення складних проблем довкілля, які є типовими, з одного боку, для країн, що розвиваються (незбалансоване використання та вихолощення природних ресурсів), а з іншого – для індустріально розвинених країн (забруднення довкілля промисловою діяльністю). Специфічною проблемою трансформаційного періоду для України є, зокрема:

- поводження з відходами, обсяги утворених відходів зростають, а частка тих, що перероблюються, є незначною;
- незмінна практика депонування новоутворених відходів на переповнених полігонах, що є загрозою для довкілля й посилює ризики для здоров'я населення;
- існуюча практика землекористування, яка спричиняє погіршення стану земель, а виснажливе використання земельних, лісових і водних ресурсів призводить до незворотних втрат екосистемного та біологічного різноманіття, тоді, як частка природно-заповідних територій (6,6% від загальної площі країни) є недостатньою для запобігання таким втратам;
- подолання наслідків руйнації ландшафтів та знищення інфраструктури Донецької і Луганської областей, що потребує значних зусиль, ресурсів і часу на відновлення.

Наведемо науково-методичні рекомендації, що зорієнтовані на досягнення адаптованих до національних ЦСР за допомогою розробленого нами інтегрованого механізму забезпечення сталого розвитку в системі публічного управління.

Для Цілі 1. «Подолання бідності»:

- дотримання принципу соціальної справедливості при розподілі коштів програм соціальної підтримки, досягнення високого рівня залучення бідного населення до системи державної соціальної підтримки з одночасним зменшенням частки небідного населення серед реципієнтів соціальних програм;
- зменшення масштабів дитячої бідності, передусім її немонетарних аспектів, за рахунок поширення безоплатних послуг для розвитку дитини на всіх етапах її становлення як особистості, що послабить тягар на бюджет сімей з дітьми та знизить ризики бідності для дітей у їх майбутньому дорослому житті;
- активізація непрацюючих працездатних учасників соціальних програм шляхом застосування дієвих інструментів для виведення таких груп на ринок праці, їх залучення до життя громади;
- створення умов для зростання фінансової спроможності домогосподарств та розширення їх можливостей для розвитку через систему надання безоплатних або частково безоплатних послуг для окремих категорій сімей.

Для Цілі 2. «Подолання голоду, розвиток сільського господарства»:

- підвищення рівня інвестиційної привабливості аграрного сектору (для цього, серед іншого, необхідно завершити процес створення цивілізованого ринку земель сільськогосподарського призначення);

- стимулювання створення малих господарств (площа до 50 га), зокрема сімейних ферм, через удосконалення правової бази та забезпечення сприятливих економічно-організаційних та соціальних умов їх діяльності;

- технічна модернізація сільськогосподарського виробництва та харчової промисловості, підвищення їх енергоефективності та реалізація потенціалу енергозбереження;

- сприяння нарощуванню експорту продовольства з високою доданою вартістю, зокрема шляхом завершення адаптації українського законодавства до вимог ЄС у сфері сільського господарства, забезпечення всеохоплюючого впровадження на потужностях харчової та переробної галузей постійно діючих процедур, заснованих на принципах системи НАССР;

- створення чіткого механізму регулювання ринку органічної продукції і сировини, належної системи її сертифікації;

- забезпечення стабільності, прогнозованості та прозорості системи державної підтримки аграрного сектору шляхом запровадження середньострокового бюджетного планування та виділення на підтримку сільгоспвиробництва не менше одного відсотка від обсягу валового випуску продукції сільського господарства (державні кошти слід спрямовувати насамперед на пріоритетне фінансування інноваційно-інвестиційних проєктів та стимулювання розвитку малого підприємництва;

- розробка й запровадження системи адресної допомоги на продовольство для найбільш уразливих категорій населення;

- започаткування програм «шкільне молоко», «овочевий мікс», «шкільний обід», що дозволить дітям різних вікових груп мати щоденний доступ до мінімального набору продуктів харчування та забезпечить третину їх добової норми калорій;

- проведення інформаційних кампаній щодо рекламування здорового способу харчування, передусім у дошкільних та шкільних навчальних закладах;

- обмеження надмірної волатильності цін на продукти харчування та забезпечення належного функціонування ринків продовольства, зокрема шляхом: зниження ринкових ризиків для сільгоспвиробників через урізноманітнення ринкових інструментів (страхування, гарантійні фонди, форвардна торгівля, торгівля деривативами, електронна торгівля тощо).

Для Цілі 3. «Міцне здоров'я і благополуччя»:

- створення законодавчої бази для функціонування нової системи фінансування охорони здоров'я, яка базуватиметься на принципах соціальної відповідальності, прозорості та соціально-економічної обґрунтованості;

- запровадження моделі державного гарантування пакета медичної допомоги, який має бути доступним для всього населення, незалежно від статі, місця проживання, рівня статків та інших соціально-демографічних характеристик;

- імплементація програми протидії туберкульозу та ВІЛ/СНІДу;

- забезпечення неухильного виконання програм імунопрофілактики з дотриманням Національного календаря профілактичних щеплень;

- розроблення та реалізація комплексної програми транспортної безпеки, яка має передбачати жорсткий контроль безпеки дорожнього руху та транспортних засобів, підвищення якості доріг, проведення навчальної та інформаційної роботи з попередження порушень, пов'язаних з дорожнім рухом та транспортним сполученням;

- поширення знань та практик щодо здорового способу життя та відповідальної самозбереженої поведінки, насамперед серед дітей та молоді.

Для Цілі 4. «Якісна освіта»:

- реформування освітньої галузі, що передбачає оновлення стандартів освіти;

- забезпечення рівного доступу до освіти та професійно-технічної підготовки для уразливих груп населення, насамперед людей з інвалідністю й осіб, які перебувають в уразливому становищі;

- оновлення змісту навчання шляхом запровадження навчальних програм з питань сталого розвитку, раціонального споживання, прав людини, гендерної рівності, культури, соціальної єдності, миру та ненасильства тощо;

- забезпечення принципу відповідності освіти потребам суспільного розвитку.

Для Цілі 5. «Гендерна рівність»:

- забезпечення гендерної рівності, запобігання будь-яким проявам дискримінації за ознакою статі;

- забезпечення рівних прав та можливостей їх реалізації для жінок і чоловіків;

- посилення повноважень жінок;

- урахування широкого спектру гендерних пріоритетів у процесі досягнення всіх Цілей Сталого Розвитку.

Для Цілі 6. «Чиста вода та належні санітарні умови»:

- досягнення та підтримання належної якості природних вод шляхом запровадження системи інтегрованого басейнового управління водними ресурсами;

- забезпечення населення та інших користувачів водою належної кількості та якості;

- забезпечення доступу населення до належних санітарно-гігієнічних засобів, перш за все – до безпечних для довкілля систем водовідведення;

- підвищення ефективності водокористування в усіх секторах економіки.

Для Цілі 7. «Доступна та чиста енергія»:

- створення умов для зростання виробництва енергії та її доступного, надійного і сталого постачання споживачам (населення, комунальний та виробничі сектори, сектор надання послуг);
- диверсифікація імпорту первинних енергоносіїв;
- збільшення виробництва та використання енергії з відновлюваних джерел та впровадження програм і заходів з підвищення енергозбереження та енергоефективності секторів економіки.

Для Цілі 8. «Гідна праця та економічне зростання»:

- шляхом удосконалення регуляторних умов, спрощення процедури адміністрування податків та зборів, встановлення простих і прозорих правил оподаткування, створення сприятливого інвестиційного клімату;
- запровадження інструментів стимулювання пріоритетних (не більше 5) видів економічної діяльності, які відповідають принаймні таким критеріям: мають високу додану вартість, експортний потенціал та є інноваційними;
- створення стимулів для активізації технічної модернізації та інноваційної діяльності, у т. ч. приділення особливої уваги секторам з високою доданою вартістю і працемістким секторам;
- проведення орієнтованої на розвиток політики, яка сприяє продуктивній діяльності, створенню гідних робочих місць, підприємству, творчості й інноваційній діяльності та заохочує розвиток мікро-, малих і середніх підприємств, у т. ч. шляхом надання їм доступу до фінансових послуг;
- підвищення ефективності інноваційного розвитку регіонів, досягнення високого рівня їх економічного розвитку, що сприятиме єдності економічного простору, розширенню та поглибленню міжрегіональних економічних зв'язків, розвитку внутрішніх товарних ринків;
- створення стимулів для упровадження раціональних моделей споживання на засадах сталого розвитку та недопущення погіршення стану навколишнього середовища;
- сприяння повній і продуктивній зайнятості та гідній праці для всіх жінок і чоловіків, а також захисту трудових прав і забезпеченню надійних і безпечних умов праці для всіх трудящих.

Для Цілі 9. «Промисловість, інновації та інфраструктура»:

- розвиток інфраструктури ринків капіталу, зокрема оздоровлення банківської системи, яка має стати основним джерелом дешевих фінансових ресурсів; створення державних і приватних установ, що надають фінансові ресурси та знижують ризики виходу на світові ринки для малих і середніх підприємств-експортерів;
- розвиток сучасної надійної та доступної інфраструктури, включаючи інформаційно-комунікаційну, дорожньо-транспортну, енергетичну та інноваційну інфраструктуру, для підвищення ефективності діяльності бізнесу та якості життя населення;
- створення системи стимулів для підвищення ефективності використання ресурсів, широкого застосування чистих та екологічно безпечних технологій і промислових процесів;
- створення дієвої ефективної системи захисту об'єктів інтелектуальної власності;
- поширення різних форм участі держави у реалізації інфраструктурних проєктів, забезпечення проведення гнучкої тарифної політики для створення привабливих умов для бізнесу та інвесторів.

Для Цілі 10. «Скорочення нерівності»:

- підтримка розвитку соціального діалогу як гарантії справедливості соціально-трудова відносин;
- кардинальні зміни у політиці доходів;
- підвищення ролі оплати праці, що сприятиме усуненню надмірної нерівності та скороченню масштабів бідності працюючого населення;
- реформування системи пенсійного забезпечення;
- формування нової бюджетно-податкової політики, що забезпечить збалансований розподіл податкового навантаження на суб'єкти оподаткування;
- неухильне дотримання соціальних гарантій щодо рівного доступу до соціальних послуг;
- усунення будь-яких дискримінаційних положень із національного правового поля;
- запровадження програм створення доступного середовища для повноцінної участі людей з особливими потребами в економічному та суспільному житті.

Для Цілі 11. «Сталий розвиток міст і громад»:

- створення умов та забезпечення доступу до достатнього, безпечного і недорогого житла та основних життєвих послуг;
- розвиток надійної, безпечної та зручної транспортної та іншої інфраструктури (з дотриманням принципів універсального дизайну, тобто для осіб з обмеженими можливостями, жінок з дітьми, людей похилого віку тощо);
- розвиток поселень і територій виключно на засадах комплексного і сталого планування (на підставі генеральних планів) та управління за участю громадськості на принципах сталого розвитку за умови збереження наявних та визначення нових об'єктів культурної і природної спадщини;
- розвиток системи оповіщення населення про загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій, а також запобігання виникненню надзвичайних ситуацій, забезпечення реагування на них і подолання їх наслідків;
- мінімізація негативного впливу за будь-яким виміром (екологічний, безпековий тощо) на життя і здоров'я жителів.

Для Цілі 12. «Відповідальне споживання та виробництво»:

- інтеграція до національних, регіональних і секторальних стратегій та програм розвитку положень Десятирічної стратегії дій з переходу до використання сталих моделей споживання і виробництва;
- запровадження моделі циркулярної економіки, насамперед шляхом орієнтації на енергозбереження, регенеративне екологічно чисте виробництво та споживання;
- оптимізація виробничо-збутових ланцюжків продовольства з метою мінімізації втрат на всіх етапах життєвого циклу;
- обмеження використання небезпечних хімічних речовин і їх потрапляння в довкілля за рахунок запровадження міжнародних стандартів та удосконалення управління процесами життєвого циклу продуктів;
- застосування сучасних технологій і практик поводження з відходами виробництва та споживання.

Для Цілі 13. «Пом'якшення наслідків зміни клімату»:

- зниження викидів парникових газів, що передбачено міжнародними зобов'язаннями України. Таке зниження досягається як безпосередньо (зокрема, шляхом підвищення енергоефективності та використання відновлюваних джерел енергії), так і опосередковано (наприклад, шляхом активізації механізмів поглинання ПГ). У цьому контексті завдання Цілі 13 кореспондують із завданнями Цілі 7 (що передбачають розвиток низьковуглецевої енергетики) та Цілі 15 (в рамках якої передбачено розширення лісових площ держави);
- інформування громадськості про наслідки зміни клімату, фактори впливу на клімат, механізми і практики протидії та адаптації; упровадження відповідних освітніх програм на всіх рівнях формальної та неформальної освіти.

Для Цілі 14. «Збереження морських ресурсів»:

- розроблення та впровадження інтегрованих планів управління прибережними територіями на основі кращих національних та міжнародних практик;
- розроблення національної стратегії морської природоохоронної політики;
- запровадження програми моніторингу для оцінювання стану морів;
- підготовка програми заходів для досягнення доброго екологічного статусу морів.

Для Цілі 15. «Захист та відновлення екосистем суші»:

- створення на суходолі та морській акваторії репрезентативної ефективно керованої системи природоохоронних територій;
- активізація заходів щодо збереження, відновлення та сталого використання наземних і внутрішніх прісноводних екосистем, у тому числі степових та водно-болотних;
- розширення лісових площ та сталого використання лісових ресурсів;
- охорона та сталого використання земель, запобігання опустелюванню території країни; збереження та збалансоване використання гірських екосистем.

Для Цілі 16. «Мир, справедливість та сильні інститути»:

- практична робота із відновлення та розбудови миру, досягнення соціальної справедливості;
- побудова засад інклюзивного розвитку;
- забезпечення верховенства права;
- викорінення корупції, відбудова довіри;
- зміцнення соціальної згуртованості;
- сприяння розвитку інститутів громадянського суспільства та різних форм самоорганізованої діяльності громадян, спрямованої на досягнення цілі.

Для Цілі 17. «Партнерство заради сталого розвитку»:

- утвердження партнерських засад діяльності державних організацій та поширення державно-приватного партнерства;
- налагодження міжнародного співробітництва;
- розвиток мережевого суспільства.

Висновки. Отже, нами запропоновано науково-методичні рекомендації, що зорієнтовані на досягнення адаптованих до національних Цілей сталого розвитку за допомогою розробленого нами інтегрованого механізму забезпечення сталого розвитку в системі публічного управління і передбачають певні механізми реалізації відповідних завдань, зокрема щодо:

- цілі 1: дотримання принципу соціальної справедливості при розподілі коштів програм соціальної підтримки, зменшення масштабів дитячої бідності (передусім її немонетарних аспектів), активізація непрацюючих працездатних учасників соціальних програм, створення умов для зростання фінансової спроможності домогосподарств;
- цілі 2: підвищення рівня інвестиційної привабливості аграрного сектору, стимулювання створення малих господарств, технічна модернізація сільськогосподарського виробництва та харчової промисловості, реалізація потенціалу енергозбереження, сприяння нарощуванню експорту продовольства з високою доданою вартістю, створення чіткого механізму регулювання ринку органічної продукції і сировини (належної системи її сертифікації), забезпечення стабільності, прогнозованості та прозорості системи державної підтримки аграрного сектору, розробка й упровадження системи адресної допомоги на продовольство для найбільш уразливих категорій населення, проведення інформаційних кампаній щодо рекламування здорового способу харчування (передусім у дошкільних та шкільних навчальних закладах), обмеження надмірної волатильності цін на продукти харчування та забезпечення належного функціонування ринків продовольства; цілі 3: створення законодавчої бази для функціонування нової системи фінансування охорони здоров'я,

запровадження моделі державного гарантування пакета медичної допомоги, імплементація програми протидії туберкульозу та ВІЛ/СНІДу, забезпечення неухильного виконання програм імунопрофілактики з дотриманням Національного календаря профілактичних щеплень, розроблення та реалізація комплексної програми транспортної безпеки, поширення знань та практик щодо здорового способу життя та відповідальної самозбережувальної поведінки (насамперед серед дітей та молоді);

- цілі 4: реформування освітньої галузі, забезпечення рівного доступу до освіти та професійно-технічної підготовки для уразливих груп населення, оновлення змісту навчання шляхом упровадження навчальних програм з питань сталого розвитку (раціонального споживання, прав людини, гендерної рівності, культури, соціальної єдності, миру та ненасильства тощо), забезпечення принципу відповідності освіти потребам суспільного розвитку;

- цілі 5: забезпечення гендерної рівності (запобігання будь-яким проявам дискримінації за ознакою статі), урахування широкого спектру гендерних пріоритетів у процесі досягнення всіх Цілей Сталого Розвитку;

- цілі 6: досягнення та підтримання належної якості природних вод, забезпечення населення та інших користувачів водою належної кількості та якості, забезпечення доступу населення до належних санітарно-гігієнічних засобів, підвищення ефективності водокористування в усіх секторах економіки;

- цілі 7: створення умов для зростання виробництва енергії та її доступного, надійного і сталого постачання споживачам, диверсифікація імпорту первинних енергоносіїв, збільшення виробництва та використання енергії з відновлюваних джерел та впровадження програм і заходів з підвищення енергозбереження та енергоефективності секторів економіки;

- цілі 8: спрощення процедури адміністрування податків та зборів, встановлення простих і прозорих правил оподаткування, створення сприятливого інвестиційного клімату, запровадження інструментів стимулювання пріоритетних видів економічної діяльності, створення стимулів для активізації технічної модернізації та інноваційної діяльності, проведення орієнтованої на розвиток політики, підвищення ефективності інноваційного розвитку регіонів, створення стимулів для упровадження раціональних моделей споживання на засадах сталого розвитку та недопущення погіршення стану навколишнього середовища, сприяння повній і продуктивній зайнятості та гідній праці для всіх жінок і чоловіків, а також захисту трудових прав і забезпеченню надійних і безпечних умов праці для всіх трудящих;

- цілі 9: розвиток інфраструктури ринків капіталу (зокрема, оздоровлення банківської системи), розвиток сучасної надійної та доступної інфраструктури (інформаційно-комунікаційної, дорожньо-транспортної, енергетичної тощо), створення системи стимулів для підвищення ефективності використання ресурсів (широкого застосування чистих та екологічно безпечних технологій і промислових процесів), створення дієвої ефективної системи захисту об'єктів інтелектуальної власності, поширення різних форм участі держави у реалізації інфраструктурних проєктів;

- цілі 10: підтримка розвитку соціального діалогу як гарантії справедливості соціально-трудових відносин, кардинальні зміни у політиці доходів, підвищення ролі оплати праці, реформування системи пенсійного забезпечення, формування нової бюджетно-податкової політики, неухильне дотримання соціальних гарантій щодо рівного доступу до соціальних послуг, усунення будь-яких дискримінаційних положень із національного правового поля, запровадження програм створення доступного середовища для повноцінної участі людей з особливими потребами в економічному та суспільному житті;

- цілі 11: створення умов та забезпечення доступу до достатнього, безпечного і недорогого житла та основних життєвих послуг; розвиток надійної, безпечної та зручної транспортної та іншої інфраструктури; розвиток поселень і територій виключно на засадах комплексного і сталого планування, мінімізація негативного впливу за будь-яким виміром (екологічний, безпековий тощо) на життя і здоров'я людей;

- цілі 12: інтеграція до національних, регіональних і секторальних стратегій та програм розвитку положень Десятирічної стратегії дій з переходу до використання сталих моделей споживання і виробництва, запровадження моделі циркулярної економіки, оптимізація виробничо-збутових ланцюжків продовольства, обмеження використання небезпечних хімічних речовин і їх потрапляння в довкілля, застосування сучасних технологій і практик поводження з відходами виробництва та споживання;

- цілі 13: зниження викидів парникових газів, інформування громадськості про наслідки зміни клімату (фактори впливу на клімат, механізми і практики протидії та адаптації), упровадження відповідних освітніх програм на всіх рівнях формальної та неформальної освіти;

- цілі 14: розроблення та впровадження інтегрованих планів управління прибережними територіями, розроблення національної стратегії морської природоохоронної політики, запровадження програми моніторингу для оцінювання стану морів, підготовка програми заходів для досягнення доброго екологічного статусу морів;

- цілі 15: створення на суходолі та морській акваторії репрезентативної ефективно керованої системи природоохоронних територій, активізація заходів щодо збереження, відновлення та сталого використання наземних і внутрішніх прісноводних екосистем, розширення лісових площ та сталого використання лісових ресурсів, охорона та сталого використання земель;

- цілі 16: практична робота із відновлення та розбудови миру, досягнення соціальної справедливості, побудова засад інклюзивного розвитку, забезпечення верховенства права, викорінення корупції (відбудова довіри), зміцнення соціальної згуртованості, сприяння розвитку інститутів громадянського суспільства та різних форм самоорганізованої діяльності громадян;

- цілі 17: утвердження партнерських засад діяльності державних організацій та поширення державно-приватного партнерства, налагодження міжнародного співробітництва, розвиток мережевого суспільства.

Список використаних джерел.

1. Про Концепцію сталого розвитку населених пунктів. Постанова Верхової Ради України від 24.12.1999 № 1359-XIV База даних «законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1359-14>
2. Про стратегію сталого розвитку «Україна 2020». Указ Президента від 12.01.2016 № 5/2015 База даних «законодавство України» / ВРУ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>
3. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року. Указ Президента від 30.09.2019 № 722/2019 р. База даних «законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019>
4. Національна доповідь «Цілі сталого розвитку: Україна». Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, 2017, 176 с. URL: http://www.un.org.ua/images/SDGs_NationalReportUA_Web_1.pdf
5. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. База даних «законодавство України» / ВР України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text
6. Цілі сталого розвитку в Україні. Офіційний сайт. URL: <http://sdg.org.ua/ua/novyny>
7. Червякова О.В. Механізми трансформації державного управління в умовах суспільних змін: монографія. Київ, ТОВ «НВП» Інтерсервіс», 2015. 390 с.
8. Report of the Secretary-General. Special Edition: Progress towards the Sustainable Development Goals. Economic and Social Council. United Nations. URL: <https://undocs.org/E/2019/68>
9. Sustainable Development Goals. Knowledge Platform. URL: <https://sustainabledevelopment.un.org/frameworks>
10. Sustainable Development Goal 16: Focus on public institutions. World Public Sector Report 2019. Department of Economic and Social Affairs. United Nations. URL: <https://publicadministration.un.org/Portals/1/Images/WorldPublicSector/World%20Public%20Sector%20Report%202019.pdf>
11. Sustainable development in the European Union Monitoring report on progress towards the SDGs in an EU context. European Union, 2019. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/3217494/9940483/KS-02-19-165-EN-N.pdf/1965d8f5-4532-49f9-98ca-5334b0652820>
12. Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development. Resolution adopted by the General Assembly on 25 September 2015. URL: https://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/70/1&Lang=E

References.

1. The Verkhovna Rada of Ukraine (1999), Resolution "About the Concept of sustainable development of settlements", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1359-14> (Accessed 18 December 2020).
2. President of Ukraine (2016), Decree "On the strategy of sustainable development "Ukraine 2020", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5/2015> (Accessed 20 December 2020).
3. President of Ukraine (2019), Decree "On the objective of sustainable development in Ukraine until 2030", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019> (Accessed 20 December 2020).
4. Ministry of Economic Development and Trade of Ukraine (2017), National Report "Sustainable Development Goals: Ukraine", available at: http://www.un.org.ua/images/SDGs_NationalReportUA_Web_1.pdf (Accessed 20 December 2020).
5. The Verkhovna Rada of Ukraine (2014), "Association Agreement between Ukraine, of the one part, and the European Union, the European Atomic Energy Community and their Member States, of the other part", available at: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text (Accessed 23 November 2020).
6. Sustainable development goals in Ukraine. Official website (2020), available at: <http://sdg.org.ua/ua/novyny> (Accessed 24 November 2020).
7. Chervyakova, O. V. (2015), *Mekhanizmy transformatsiyi derzhavnoho upravlinnya v umovakh suspil'nykh zmin* [Mechanisms of public administration transformation in the conditions of social changes], TOV «NVP» Interservis», Kyiv, Ukraine.
8. Economic and Social Council, United Nations (2019), "Report of the Secretary-General. Special Edition: Progress towards the Sustainable Development Goals", available at: <https://undocs.org/E/2019/68> (Accessed 16 November 2020).
9. Sustainable Development Goals. Knowledge Platform (2020), available at: <https://sustainabledevelopment.un.org/frameworks> (Accessed 16 November 2020).
10. Department of Economic and Social Affairs, United Nations (2019), "Sustainable Development Goal 16: Focus on public institutions. World Public Sector Report", available at: <https://publicadministration.un.org/Portals/1/Images/WorldPublicSector/World%20Public%20Sector%20Report%202019.pdf> (Accessed 16 November 2020).

11. European Union (2019), “Sustainable development in the European Union Monitoring report on progress towards the SDGs in an EU context”, available at: <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/3217494/9940483/KS-02-19-165-EN-N.pdf/1965d8f5-4532-49f9-98ca-5334b0652820> (Accessed 16 November 2020).

12. United Nations (2015), “Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development. Resolution adopted by the General Assembly on 25 September 2015”, available at: https://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/70/1&Lang=E (Accessed 24 November 2020).

Стаття надійшла до редакції 10.03.2021 р.